

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Verduurzaming
Industrie

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

10 januari 2024

Kenmerk

EZK_DGBI_VI / 44288596

ZK 0000048148

Kopie aan

[Redacted]

Bijlage(n)

2

nota

Ontheffing zero-emissie zones n.a.v. kamervragen
en motie

Parafenroute

[Redacted signature line]

Aanleiding

De Kamer heeft een tweetal moties aangenomen over zero-emissie zones. Eén van het lid Van Haga (kamerstuk 32 627 nr. 573) en één van het lid Erkens c.s. (kamerstuk 36 410 XIII, nr. 41). Daarnaast heeft het lid Van Haga aanvullende schriftelijke vragen gesteld over de uitvoering van zijn motie. In deze nota gaan we in op de afhandeling van deze twee moties en de schriftelijke vragen.

Geadviseerd besluit

- Akkoord te gaan met de brief van de Stas I&W over de uitvoering van de twee hierboven genoemde moties (bijlage 1).
- De brief "Kamervragen lid Van Haga over het niet uitvoeren van de aangenomen motie ontheffing zero-emissiezone" (bijlage 2) te ondertekenen en te verzenden aan de Kamer gelijktijdig met de bovengenoemde brief door de Stas I&W naar de Kamer zal worden verzonden.

Kernpunten

- Zero-emissiezones voorstadslogistiek (ZES) is beleid van I&W en de moties worden daarom afgedaan door Stas I&W. De schriftelijke vragen zijn direct aan u gericht en zijn daarom behandeld door EZK (directie VI).
- De motie van het lid Van Haga verzoekt om een ontheffing voor ondernemers voor zero-emissiezones indien zij door zwaarwegende redenen niet over kunnen stappen op emissieloos vervoer. De motie van het lid Erkens vraagt om tot ten minste 2028 een ontheffing voor nieuwe zero-emissiezones te verlenen voor kleine mkb'ers.
- Bij het opstellen van de zero-emissiezones is al een overgangsregeling meegenomen voor voertuigen die voor 1 januari 2025 op kenteken zijn gezet.
- Daarnaast zijn er vrijstellingen voor het type voertuig waarvan redelijkerwijs niet te verwachten valt dat ze tijdig kunnen overstappen op een zero emissie-alternatief.

- Aanvullend hierop gaat in alle betrokken gemeenten een grotendeels geharmoniseerd ontheffingenbeleid gelden. Hieronder vallen o.a. een hardheidsclausule, een clausule voor bijzondere financiële omstandigheden, ontheffing voor lange levertijden, dagontheffingen en een ontheffing voor plug-in hybride voertuigen.
- Met de overgangsregeling, de vrijstellingen en de ontheffingen is er ruimte om, met behoud van bedrijvigheid, te voldoen aan de nieuwe regelgeving.
- Tegelijkertijd behouden we het eerder gecommuniceerde tijdspad over de invoering van de zero emissie zones per 1 januari 2025. Een tijdspad dat tevens besproken is met partners in de logistieke branche. Hiervan afwijken zou ondernemers die al hebben geïnvesteerd om te kunnen voldoen aan de nieuwe regelgeving benadelen en zou de betrouwbaarheid van de overheid in twijfel trekken.

Toelichting

- In het Klimaatakkoord is afgesproken dat er vanaf 1 januari 2025 in 30 tot 40 gemeenten een ZES komt. In 2019 is het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens aangepast om gemeenten de mogelijkheid te geven zo'n zero emissiezone in te voeren. Vervolgens zijn in 2020 door de Stas I&W afspraken gemaakt met gemeenten en bedrijfsleven over een soepele overgang en een geleidelijk en zorgvuldig proces naar de zero-emissiezone.
- Het invoeren en handhaven van de ZES is de bevoegdheid van gemeenten. De Stas I&W heeft wel ingezet op een zo uniform mogelijke aanpak en handhaving. Op dit moment hebben 29 gemeenten besloten tot invoering van een ZES waaronder: Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht, Eindhoven, Groningen, Delft, Tilburg, Breda, Nijmegen, Amersfoort, Appeldoorn, Zwolle, Deventer, Assen, Haarlem, 's-Hertogenbosch, Zaandam en Hoorn.
- Tot 2030 geldt er een overgangsregeling voor voertuigen die vóór 1 januari 2025 op kenteken zijn gezet. Bestelbussen met emissieklasse 5 mogen tot 1 januari 2027 in de ZES rijden. Voor emissieklasse 6 is dat tot 1 januari 2028. Vrachtwagens met emissieklasse 6 mogen tot 2030 de zones inrijden, mits maximaal vijf (bakwagens) tot acht (trekker-oplegger) jaar oud. Van alle huidige bestelbussen in Nederland is 72% emissieklasse 5 (26%) of 6 (46%).¹ Deze mogen dus tot respectievelijk 1 januari 2027 en 1 januari 2028 de ZES in.
- Naast de bovenstaande overgangsregeling bestaan er negen soorten vrijstellingen. Deze vrijstellingen gelden voor voertuigen met verschillende carrosseriecodes waarvan redelijkerwijs niet te verwachten valt dat ze tijdig kunnen overstappen op een zero emissie-alternatief. Het gaat dan om een aantal bijzondere typen voertuigen zoals winkelwagens voor detailhandel of kraanwagens. Daarnaast is er een vrijstelling voor voertuigen die ouder zijn dan 40 jaar.

¹ Trendrapport lichte bedrijfsvoertuigen – Editie 2023, zie bijlage.

- De gemeenten die van plan zijn een ZES in te voeren, of dit al besloten hebben, gaan een grotendeels geharmoniseerd ontheffingenbeleid voeren. De ZESsen zijn zoveel als mogelijk geharmoniseerd om het voor de ondernemer zo duidelijk en eenduidig mogelijk te maken. Ook zal de aanvraag van deze ontheffingen verlopen via een Centraal Loket uitgevoerd door de RDW. Bij het Centraal Loket kunnen ondernemers voor alle gemeenten ontheffingen aanvragen. Hieronder vallen in totaal acht typen ontheffingen.

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Verduurzaming
Industrie

Kenmerk
EZK_DGBI_VI / 44288596